

прибутковості товарних категорій; оптимізація структури асортименту в рамках конкретної товарної категорії; оптимізація всього ланцюжку руху товару та аналіз впливу різних товарних груп одна на одну; сприяння більш тісному і взаємовигідному співробітництву виробника, постачальника і аптеки.

Встановлено, що до недоліків категорійного менеджменту належать: складність застосування методики в аптеках класичного закритого формату торгівлі, оскільки зазвичай вони обмежені в площі торгового залу; необхідність навчання персоналу; необхідність підготовки ІТ-системи до підтримки необхідних функцій; тривалий процес впровадження; складнощі при формуванні товарного довідника, оскільки один і той же ЛП може відноситися до декількох категорій, тобто задовольняти абсолютно різні потреби.

З метою удосконалення підходів до формування асортиментної політики аптек нами було запропоновано алгоритм управління товарним асортиментом на принципах категорійного менеджменту, який був опрацьований на прикладі однієї із досліджуваних середніх аптечних мереж.

Таким чином, проаналізовано основні переваги та недоліки категорійного менеджменту в аптечних закладах.

Новий підхід до управління безпекою

*Жуковіна О. В., к.фарм.н, доцент кафедри менеджменту та публічного адміністрування Національного фармацевтичного університету
v.zhukovin@ukr.net*

Одним із нових підходів до системи управління безпекою та гігієною праці в установі або на підприємстві є система безпечної праці (Safe Systems of Work, SSOW), яка складається з п'яти кроків, відповідає принципу Демінга-Шукарта та дає змогу знизити кількість травмувань і професійних захворювань за рахунок постійної роботи над помилками, удосконалення безпечних методів роботи, застосування чітких і зрозумілих інструкцій з виконання професійних обов'язків та дій в аварійних ситуаціях.

Інструментом для реалізації системи є міжнародний стандарт ISO 45001-2018 «Системи управління охороною здоров'я та безпекою праці. Вимоги та рекомендації щодо застосування», який прийшов на зміну британському стандарту BS OHSAS 18001:2007 і став першим в історії стандартизації визнаним на міжнародному рівні.

Система представляє собою безпечні процедури, що є ретельно підібраними відповідно до професійних завдань працівників, які встановлюються з урахуванням рівня їх компетентності, характеристик вихідної сировини, допоміжних матеріалів, обладнання, що використовується. Під час прийняття рішень щодо мінімізації негативних впливів на робочому місці, обов'язковими є ідентифікація небезпек та оцінка професійних ризиків.

Перший крок пов'язаний з ретельним аналізом виробничого завдання, визначенням усіх видів діяльності працівників.

Другий крок – ідентифікація небезпек та значення професійних ризиків від можливої дії шкідливих та небезпечних чинників, які можуть впливати на працівників під час виконання професійних завдань.

Третій крок – розробка та затвердження вимог до безпечних методів роботи: планування послідовності її виконання, застосування працівниками засобів колективного та індивідуального захисту; безпеки експлуатації обладнання; ймовірність аварійних ситуацій та вміння діяти в разі їх виникнення тощо.

Четвертий крок – підготовка працівників, їх навчання безпечним методам виконання дорученої роботи, усвідомленню небезпек та засобам захисту від них.

П'ятий крок – забезпечення постійного моніторингу та поліпшення роботи систем управління.

Впровадження такої системи дасть змогу застосувати ризик-орієнтований підхід до охорони праці та розширити її можливості за рахунок розроблення та задіяння безпечних процедур.

Дослідження стану виконання урядової програми «Доступні ліки» за умов впровадження карантинних заходів в Україні

Калайчева С. Г., к. фарм. н., доцент кафедри соціальної фармації, НФаУ

Терещенко Л. В., к. фарм. н., доцент кафедри соціальної фармації, НФаУ

lyubov.ter2017@gmail.com

Підвищення доступності лікарських препаратів (ЛП) є важливим напрямком реалізації державної політики в національних системах охорони здоров'я (СОЗ). З метою налагодження ефективного діалогу між державою та суспільством й була запроваджена з 01.04.2017 р. урядова програма «Доступні ліки». На початку вона знаходилась під патронатом Міністерства охорони здоров'я, а з 01.04.2019 р. запрацювала під керівництвом Національної служби здоров'я України (НСЗУ).

Мета дослідження – аналіз стану реалізації урядової програми «Доступні ліки» у період з 01.01.20 по 01.09.20 р. У дослідженнях нами використовувалися дані аналітичної системи дослідження фармацевтичного ринку «PharmXplorer»/«Фармстандарт» компанії «Proxima Research», Державної казначейської служби України (ДКСУ), а також дані з офіційного сайту НСЗУ.

Встановлено, що зазначена програма розвивається по декілька напрямках. По-перше, планомірне збільшується кількість аптек, які приймають у ній участь. Так, станом на 01.09.2020 р. у програмі приймали участь 8528 аптек та аптечних пунктів. При цьому в лютому 2020 р. ці показники становили 7828 відповідно, тобто зростання дорівнювало 8,9% [1]. По-друге, збільшується і кількість аптек, які фактично відпускають ЛП за е-рецептами в рамках програми реімбурсації вартості наданої фармацевтичної допомоги. Впровадження електронного функціоналу дозволило більш оперативніше обслуговувати хворих незалежно від їх локації. Це значне досягнення вітчизняної СОЗ, особливо враховуючий той факт, що ще 2–3 року назад аптечні та медичні не мали ефективно функціонуючих програмних продуктів, на кшталт E-Health. По-третє, постійно